

Nordmaling kommun

Beslut för förskoleklass och grundskola

---

efter prioriterad tillsyn i Artediskolan åk 7–9
belägen i Nordmalings kommun

Tillsyn i Artediskolan åk 7 - 9

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Nordmalings kommun under våren 2015. Artediskolan åk 7-9 besöktes av Skolinspektionen den 18 och 19 mars 2015.

Måluppfyllelse och resultat

Enligt Skolverkets officiella statistik (SIRIS) för årskurs 9 har Artediskolan sett till en tioårs-period en låg och dessutom något sjunkande andel elever som når kunskapskraven i samtliga ämnen, vilket också innebär att skillnaden i förhållande till utvecklingen i riket under samma tidsperiod ökat i negativ bemärkelse. Sett till de fem senaste åren har dock resultaten en stigande trend. Under dessa år har andelen elever som nått samtliga kunskapskrav varierat mellan 64 och 74 procent, men varje år varit lägre än motsvarande andel i riket. År 2014 nådde exempelvis 67 procent av Artediskolans elever samtliga kunskapskrav, medan motsvarande andel i riket var 77 procent. Detta år var matematik det ämne där Artediskolans elever nådde lägst måluppfyllelse.

Vad gäller det genomsnittliga meritvärdet följer Artediskolans resultat under en tioårsperiod i stort samma positiva utvecklingskurva som för riket, men på en konstant lägre nivå. De senaste fem åren har det genomsnittliga meritvärdet för Artediskolans elever varierat mellan 189 och 213. År 2014 nådde eleverna 198 i genomsnittligt meritvärde, vilket kan jämföras med motsvarande värde för elever i riket som var 215. Här hade eleverna på Artediskolan i jämförelse med riket ett lägre genomsnittligt betygspoäng i alla ämnen utom historia och samhällskunskap, och lägsta värdet nåddes i ämnena franska och spanska.

Sett till Artediskolans resultat i förhållande till kön har pojkar lägre resultat än flickor. Andelen flickor som nått samtliga kunskapskrav har de senaste fem åren varierat mellan 71 och 80 procent, medan motsvarande andel pojkar varierat mellan 52 och 77 procent. Flickornas genomsnittliga meritvärde har under samma tidsperiod varierat mellan 195 och 227, vilket med undantag för år 2010 är lägre än genomsnittet i riket. Pojkarnas genomsnittliga meritvärde har varierat mellan 170 och 198 och samtliga år varit lägre än genomsnittet i riket. År 2014 var det genomsnittliga meritvärdet för flickor 215 och för pojkar 185. Detta kan jämföras med motsvarande värde för flickor i riket, som var 227, och för pojkar i riket, som var 204.

Även med hänsyn taget till bakgrundsfaktorer så som exempelvis föräldrars utbildningsnivå når elever på Artediskolan ett lågt resultat, både vad gäller

andel elever som når kunskapskraven i samtliga ämnen och genomsnittligt meritvärde.

Vad gäller resultat gällande trygghet framkommer i samtliga intervjuer att det är en god stämning och trygg miljö på skolan. Det framkommer dock även exempel där relationen mellan lärare och elever inte upplevs vara trygg. Studieron beskriver rektorn som god, medan eleverna uppger att den har blivit bättre men varierar mellan olika ämnen. Skolan genomför regelbundet en enkätundersökning bland elever om bland annat trygghet och studiero, och genomförde under höstterminen år 2014 även en kartläggning av trygghet och värdegrund i samarbete med Friends. Resultatet av dessa visar exempelvis att det finns platser och situationer där elever inte känner sig trygga, att elevernas förståelse för alla människors lika värde behöver öka och att färre än hälften av eleverna upplever att arbetsron på skolan är sådan att de kan koncentrera sig.

Den enkätundersökning som Skolinspektionen genomfört inför tillsynen visar också att både elever, vårdnadshavare och personal gör en låg eller lägre värdering av tryggheten och studieron på skolan i förhållande till samtliga svarande i de kommuner där enkäten genomförts. Exempelvis finns indikationer på att hög ljudnivå kan göra det svårt för eleverna att arbeta på lektionerna, att eleverna har svårigheter att respektera varandras olikheter, att elever och lärare inte alltid respekterar varandra och att killar och tjejer inte alltid ges samma förutsättningar.

Systematiken i skolans arbete med att analysera resultaten utifrån målen i läroplanen är i ett uppbyggnadsskede, varför bedömning av måluppfyllelsen avseende trygghet och studiero är svår att göra.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Föreläggande	2015-10-30
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Ingen brist	
3. Bedömning och betygssättning	Ingen brist	
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist	
5. Förutsättningar för lärande och trygghet	Föreläggande	2015-10-30
6. Styrning och utveckling av verksamheten	Föreläggande	2015-10-30

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det arbetsområde som granskats. Skolinspektionens bedömningar och datum för när huvudmannen senast ska ha åtgärdat bristerna anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

I samband med Skolinspektionens föregående tillsyn av Artediskolan, år 2009, konstaterades bland annat att miljön vid skolan präglades av låga förväntningar på eleverna, att uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsutveckling endast skedde i begränsad omfattning och att det också i stor utsträckning saknades uppföljning och utvärdering av resultaten av arbetet med värdegrundsfrågor. Kvalitetsarbetet bedrevs inte med utgångspunkt i resultaten och inte systematiskt. Kommunen vidtog därefter åtgärder för att avhjälpa bristerna, men trots detta finns flera av dessa brister även idag. Artediskolan har under lång tid haft låga kunskapsresultat, både vad gäller andel elever som når kunskapskraven i samtliga ämnen och elevernas genomsnittliga meritvärden. Skolinspektionen bedömer att detta inte är acceptabelt, och att huvudmannen måste se till att skolan verkligen ges de förutsättningar som krävs så att eleverna når de kunskapskrav som lägst ska uppnås och i övrigt så långt som möjligt i förhållande till läroplanens mål.

En anledning till de låga resultaten under senare år uppges bero på att skolan haft täta rektorsbyten och saknat kontinuitet i mål och rutiner för hur verksamheten ska bedrivas. En konsekvens av detta är att utvecklingsarbete upprepade gånger påbörjats men inte fullföljts. Skolans arbete mot de nationella målen har därför inte bedrivits med kontinuitet och systematik.

Ytterligare en konsekvens av den låga kontinuiteten i ledning och styrning är att skolans utvecklingsarbete inte skett sammanhållet vilket lett till att lärarnas undervisning utvecklats i olika riktningar. Det är Skolinspektionens bedömning att det finns en stor spridning gällande hur lärarna arbetar inom flera viktiga områden så som exempelvis värdegrund, individanpassning, elevinflytande, studiero och bedömning och betygssättning. I vissa ämnen saknas också en tydlig planering utifrån kursplanernas mål och centrala innehåll, och eleverna ges i vissa ämnen inte det inflytande i undervisningen som de har rätt till. Variationen i planeringen och genomförandet av undervisningen kan vidare sättas i relation till att det även finns en stor spridning vad gäller elevernas ambitionsnivå och lust att lära.

Skolan befinner sig nu återigen i en utvecklingsfas gällande strukturer för hur arbetet i olika avseenden ska bedrivas, och där rutiner, roller och ansvar ska tydliggöras bland annat vad gäller arbetet med värdegrund, kränkande behandling, former för undervisningen och kvalitetsarbete. Det finns dock tydliga indikationer på, och stora förväntningar i personalgruppen, att nuvarande rektor inte endast är temporär utan avser lägga grund för stabilitet och långsiktighet i arbetet med att bedriva och utveckla skolan i förhållande till de nationella målen. I samtliga intervjuer framgår också att det finns ett stort intresse och engagemang hos både rektor och lärare för att utveckla verksamheten och nå högre kunskapsresultat, och att både elever och lärare till största del känner stort förtroende för den nuvarande rektorns förmåga att leda detta arbete. Skolinspektionen bedömer att skolan även har goda förutsättningar vad gäller lokaler och utrustning och att både elevhälsopersonal och lärare nu i stor utsträckning är organiserade på ett sätt som möjliggör ett effektivt utvecklingsarbete om bara ansvarsfördelning och rutiner tydliggörs och implementeras och arbetet systematiseras.

Sammantaget gör Skolinspektionen bedömningen att skolan i dagsläget brister i arbetet med elevinflytande, i samverkan för att nå utbildningsmålen samt i kvalitetsarbetet, men samtidigt har goda förutsättningar att åtgärda dessa brister och på sikt se goda resultat av sitt arbete. Det är dock av yttersta vikt att huvudmannen ser till att rektor ges de förutsättningar som krävs för att kunna arbeta målinriktat och kunna driva och fullfölja utvecklingsarbetet vid skolan.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Nordmalings kommun att senast den 30 oktober 2015 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen på adress skolinspektione.umea@skolinspektionen.se.

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper, intressen och lärostilar och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Nordmalings kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Lärarna ser till att eleverna får ett reellt inflytande på arbetsätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. (Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Se till att eleverna i samtliga ämnen får ett reellt inflytande på innehåll, arbetsätt och arbetsformer inom aktuella arbetsområden och att inflytandet ökar med stigande ålder och mognad.

Motivering till bedömning av brist

Enligt skollag och läroplan ska eleverna anpassat till ålder och mognad ges ett reellt inflytande över utbildningen. Läraren ska svara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll och tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen. Rektor har ett särskilt ansvar för att skolans arbetsformer utvecklas så att ett aktivt inflytande gynnas.

Resultatet av den skolenkät som Skolinspektionen genomfört inför tillsynen indikerar att skolan behöver förbättra arbetet med elevernas inflytande över arbetssätt och undervisningens innehåll. I intervju beskriver elever att de i vissa ämnen inte ges inflytande över undervisningens innehåll, varken i planering eller utvärdering, och rektorn beskriver en stor spridning i vilken mån lärarna arbetar med elevinflytande. Lärarna uppger att de arbetar på olika sätt och att vissa men inte andra lärare involverar eleverna i planeringen av undervisningen och låter dem påverka innehåll, arbetssätt och redovisningsformer. Enligt lärarna har det på skolenheten inte diskuterats hur elevinflytandet ska se ut.

Skolinspektionen bedömer att eleverna i vissa ämnen inte ges ett reellt inflytande i undervisningen och att åtgärder behöver vidtas så att eleverna i samtliga ämnen ges inflytande över innehåll, arbetssätt och arbetsformer inom aktuella arbetsområden. Vidare behöver skolenheten en planering för hur eleverna ska ges ett ökat inflytande med stigande ålder.

Motivering till föreläggande som ingripande

Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs därför att avhjälpa bristen.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa

funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Nordmalings kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Lärarna vid skolenheten samverkar med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen. (Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Organisera lärarnas samverkan så att utvecklingen av undervisningen kan ske sammanhållet på skolenheten och att
  - a) innehållet för lärarnas samverkan runt undervisningen sker målinriktat utifrån de undervisningsmål som anges i läroplanen gällande
    - normer och värden,
    - kunskaper,
    - elevernas ansvar och inflytande och
    - bedömning och betygssättning.
  - b) lärarna i sin planering av undervisningen;
    - för varje arbetsområde tydliggör vilka delar av ämnets syfte som undervisningen ska riktas mot och hur det centrala innehållet ska kombineras och behandlas,
    - identifierar vilka delar av kunskapskraven som bedömningen ska utgå ifrån i det aktuella arbetsområdet.

Motivering till bedömning av brist

I läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011 (Lgr 11) anges bland annat de nationella övergripande mål gällande normer och värden samt kunskaper som skolans arbete ska inriktas på och som alla elever ska ha utvecklat när de lämnar grundskolan. I läroplanen anges vidare de riktlinjer som gäller för personalens arbete i förhållande till dessa mål. Enligt dessa riktlinjer ska personalen exempelvis samverka med andra lärare i arbetet för att nå utbildningsmålen. Enligt läroplanen har rektorn, som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal på skolan, det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet riktas mot de nationella målen.

Resultatet av den skolenkät som Skolinspektionen genomfört inför tillsynen indikerar att skolan har stort behov av samverkan i frågor som berör undervisningen. Lärare, elever och föräldrar gör i flera viktiga avseenden en relativt låg värdering av skolans verksamhet inom områden som berör undervisning. Exempelvis görs en låg värdering av skolans arbete med att göra skolarbetet roligt och stimulerande, att utmana eleverna och få dem att tro på sig själva och att ge eleverna inflytande över arbetssätt och undervisningens innehåll. Vidare finns indikationer på att skolan behöver tydliggöra hur bedömningen av elevernas kunskapsutveckling ska gå till.

Även i intervjuer synliggörs behov av samverkan mellan lärarna i arbetet med att nå utbildningsmålen. I intervjuer med eleverna beskriver de att det finns en stor variation i kvaliteten i den undervisning de ges i skolan, både vad gäller vilket stöd de får för sitt lärande, de utmaningar de ges och det inflytande de har. I samtliga intervjuer framgår också att det finns en stor spridning i lärarnas sätt att planera och genomföra sin undervisning. Eleverna ger exempel där de upplever gott stöd för att utveckla sina kunskaper, där lärare är engagerade, har ett gott bemötande, individanpassar sin undervisning, gör tydliga planeringar, medvetandegör eleverna om vad de ska lära sig och låter eleverna visa sina kunskaper på olika sätt. De ger även exempel där de upplever att lärare inte engagerar sig, och där lärarnas bemötande gör att de inte vill fråga om hjälp under lektionerna. De ger även exempel där det saknas en tydlig planering för lektionernas innehåll och där de inte ges den feedback och hjälp de behöver för att veta vad de ska lära sig och hur de ligger till. I vissa fall upplever de inte heller att de ges möjlighet att visa sina kunskaper på olika sätt, utan att ett enstaka prov kan vara avgörande för betygssättningen. De beskriver även att de i vissa ämnen inte ges inflytande över undervisningens innehåll, varken i planering eller utvärdering, och att det i vissa ämnen saknas variation och utmaning. De uppger även att de flesta lärare tar tag i saker om något händer, men inte alla, och ger exempel på att elever kan kränka varandra med fula ord utan att någon vuxen ingriper.

Även ur elevhälsans perspektiv sker undervisningen med olika kvalitet. Det framkommer att det finns en stor spännvidd vad gäller hur lärare arbetar med exempelvis extra anpassningar och utmaningar och man ser behov av att samverka kring vad som ingår i lärarnas uppdrag. Elevhälsan uppger också att det är många elever som exempelvis inte förstår hur de ska kunna höja sina betyg.

Även rektorn och lärarna beskriver att undervisningen inte planeras och bedrivs på ett likvärdigt sätt i olika ämnen. Exempelvis tydliggör vissa lärare för eleverna vad de ska kunna efter avslutat arbetsområde medan andra lägger större fokus vid vad eleverna ska göra än vad de ska lära sig. Rektorn beskriver

en stor spridning i vilken mån lärarna arbetar med elevinflytande, och lärarna uppger också att de arbetar på olika sätt när de planerar undervisningen och att vissa men inte andra lärare involverar eleverna och låter dem påverka innehåll, arbetssätt och redovisningsformer.

I intervju med rektor och lärare framkommer att variationen i lärarnas sätt att undervisa är något som skolan själv har identifierat och bedömer vara ett viktigt utvecklingsområde. Rektorn har uppmärksammat att olika lärare har behov av att utveckla olika delar av sin undervisning och utvecklingsinsatser pågår, bland annat genom frivillig individuell lärarhandledning av elevhälsan. Enligt både rektorn och lärarna finns också en ambition och avsikt att fortsätta arbeta med och utveckla lärarnas undervisning i olika avseenden så att likvärdigheten ökar.

Orsaker till den stora spännvidden i sättet att planera och genomföra undervisningen uppger rektorn och lärarna vara svårigheter att rekrytera behöriga lärare men också den bristande kontinuiteten som följt av skolans täta rektorsbyten. De beskriver hur utvecklingsambition har funnits, men tappat både riktning och styrfart i samma takt som ledningen bytts ut, och att detta lett till att personalen utvecklats åt olika håll. Detta kan kopplas till resultatet av Skolinspektionens enkät, där lärarna gjort en låg värdering av pedagogiskt ledarskap, utvecklingen av utbildningen och rutiner.

I Skolinspektionens enkät har också lärarna värderat samverkan av undervisningen lågt. Enligt rektorn finns en struktur för regelbunden samplanering av undervisning, men som alla lärare ännu inte följer. Samverkan mellan lärare runt exempelvis bemötande och lektionsstruktur har inletts, men har enligt lärarna i viss mån stagnerat. Lärarna uppger att det idag saknas system för ett sammanhållet utvecklingsarbete på skolenheten, och att det exempelvis inte diskuterats hur elevinflytandet ska se ut eller hur man ska arbeta med elevernas lust att lära. En parallell kan här dras till att skolan når låga kunskapsresultat och att både elever, lärare, elevhälsa och rektor beskriver stora skillnader vad gäller elevers lust att lära. De ser det som ett problem att skolan har många elever som inte är motiverade till skolarbete och upplever det som oklart vad detta beror på. Diskussioner om exempelvis motivation och lusten att lära uppges dock endast diskuteras på individnivå och inte gemensamt i ett skolenhetsövergripande perspektiv.

Sammantaget finns behov av samverkan mellan personalen inom en rad områden i arbetet med att nå utbildningsmålen, och Skolinspektionen bedömer att lärarnas samverkan för att nå utbildningens mål brister. För att kunna arbeta målinriktat för att stärka elevernas lust att lära samt skolans kunskapsresultat är det av största vikt att skolan arbetar enhetsövergripande i frågor

som berör undervisning. Lärarna har idag inte något gemensamt förhållnings-sätt eller sammanhållet arbete för hur läroplanens alla delar ska genomsyra undervisningen. Utvecklingsarbetet bedrivs i dagsläget inte med tydliga mål och inte på ett sätt som med tydlighet innefattar samtliga lärare. Rektor som pedagogisk ledare och ansvarig för skolans resultat behöver till struktur och innehåll organisera och leda detta arbete.

Motivering till föreläggande som ingripande

Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs därför att avhjälpa bristen.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Nordmalings kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4–6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Utforma rutiner för hur det systematiska kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska bedrivas så att;
  - a) skolenhetens resultat gällande kunskaper och trygghet och studiero följs upp och sammanställs,
  - b) resultaten analyseras i förhållande till de nationella målen och att denna analys synliggör vad i enhetens verksamhet som påverkar och orsakar resultaten,
  - c) utvecklingsområden identifieras och beslut fattas om vilka insatser som ska genomföras för att de nationella målen ska uppfyllas,
  - d) dokumentation sker av skolenhetens kunskapsresultat, analys av utvecklingsområden och beslut om utvecklingsinsatser.
  - e) det systematiska kvalitetsarbetet genomförs under medverkan av elever, lärare och övrig personal, såsom de olika funktionerna inom elevhälsan.

Motivering till bedömning av brist

Enligt skollagen ansvarar rektorn för att det vid skolenheten genomförs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Inriktningen på kvalitetsarbetet ska vara att de nationella mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter uppfylls. Kvalitetsarbetet ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

I intervjuer med lärare beskriver de att de senaste årens rektorsbyten medfört att skolans rutiner vid upprepade tillfällen förändrats och att utvecklingsarbeten inletts men inte fullföljts. De har därför saknat både riktning och kontinuitet i ledningen av skolans utveckling. Vilka resultat som följts upp samt hur och när denna uppföljning skett har därför varierat.

Det dokumenterade kvalitetsarbete som Skolinspektionen tagit del av visar att verktyg finns för uppföljning av skolans resultat. Det framgår resultat gällande exempelvis elevernas trygghet och kunskaper, slutsatser som görs utifrån dessa samt en beskrivning av övergripande utvecklingsområden och planerade satsningar. Många viktiga resultat lämnas dock tillsynes utan analys, exempelvis elevernas kunskapsresultat i samtliga ämnen de får undervisning i och även resultat som visar att en låg andel av eleverna upplever att skolarbetet gör dem nyfikna, att skolarbetet kommer igång direkt vid lektionens början, och att arbetsron är sådan att de kan koncentrera sig. Vidare saknas analys som

sätter resultaten i relation till läroplansmålen och vilka konkreta och utvärderingsbara insatser som ska vidtas tydliggörs inte.

I intervju uppger rektorn att det i dagsläget inte finns en färdig plan för hur kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska bedrivas, struktur och rutiner för detta är under utformning. Rektorn har identifierat skolans behov av att utveckla analysarbetet och avser lägga vikt vid detta.

Skolinspektionen bedömer att det finns goda grunder för att utveckla ett effektivt systematiskt kvalitetsarbete på skolenheten, men att det i dagsläget brister. Kvalitetssäkring av skolans arbete ska bestå av analys och bedömning av såväl skolans kunskaps- som värdegrundsresultat med fokus på de nationella målen och undervisningens kvalitet. Centrala arbetsprocesser såsom organiseringen av det pedagogiska ledarskapet, det särskilda stödet och elevhälsans arbete behöver följas upp för att se hur dessa bidrar till att förbättra undervisningens kvalitet och elevers utveckling och lärande. Detta är särskilt viktigt med tanke på skolans låga kunskapsresultat.

Motivering till föreläggande som ingripande

Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs därför att avhjälpa bristen.

Övriga arbetsområden

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital

teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Beslut

2015-04-29
15 (17)

Dnr 43 - 2015:1155

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav inom dessa arbetsområden.

På Skolinspektionens vägnar

Joakim Blomberg
Beslutsfattare

Lena Johansson
Föredragande

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Artediskolan åk 7-9

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för.

Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Fakta om Artediskolan åk 7–9

Artediskolan är centralt belägen i centralorten Nordmaling i Nordmalings kommun. Skolan omfattar utbildning i grundskolans årskurser 5–9 och är indelad i två skolenheter vilka leds av var sin rektor. Detta beslut avser årskurserna 7–9 och omfattar totalt 221 elever. De undervisas i tre klasser per årskurs och klassernas storlek varierar mellan 17–27 elever, anpassat till elevernas behov. Skolan är lokalmässigt indelad i så kallade hemvisten, där varje hemviste inrymmer en klass från varje årskurs.

Skolan leds av en rektor som tillträdde sin tjänst vid senaste årsskiftet. Vid skolan arbetar cirka 30 lärare, som med sina olika ämneskompetenser är organiserade efter hemviste i årskursheterogena arbetslag. Lärarrepresentanter ingår även, tillsammans med personal vid skolans fritidsgård, i ett team som arbetar med frågor rörande värdegrund och kränkande behandling.

Enligt Skolverkets officiella statistik (SIRIS) för läsåret 2013/14 har Artediskolan en låg andel elever per heltidstjänst (9 elever) i jämförelse med riket (12 elever). Artediskolan har även en högre andel lärare med pedagogisk högskoleexamen (96 procent) i jämförelse med riket (89 procent). I intervju med rektor framkommer dock att lärarbehörigheten försämrats betydligt under innevarande läsår, och rektorn beskriver svårigheter för kommunen att rekrytera lärare med behörighet för den undervisning de ska bedriva.

Personal inom elevhälsan är organiserade i ett lokalt team med skolsköterska, skolkurator och specialpedagoger. Delar av det lokala teamet ingår även i centrala elevhälsan som behandlar elevhälsoarbete på kommunövergripande nivå.

Lokalmässigt har skolan klassrum anpassade efter olika ämnen, såsom naturorienterade ämnen, slöjd, musik och teknik, och ligger i anslutning till kommunens bibliotek och simhall.